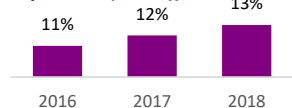

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ΔΙΕΤΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΝΑ ΒΓΕΙ ΜΠΡΟΣΤΑ

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα εισήλθε σε τροχιά ανάκαμψης κατά τη διετία 2017-2018, με την προστιθέμενη αξία του εταιρικού τομέα να αυξάνεται κατά 3% ετησίως. Η ανοδική τάση επιβεβαιώνεται τόσο από (i) τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων (+22.000 στη διετία) και νέων θέσεων εργασίας (+295.000 στη διετία) όσο και από (ii) τα θετικά αποτελέσματα εξαμήνου 2018 των εισηγμένων επιχειρήσεων (+8% στις πωλήσεις και +2 ποσοστιαίες μονάδες περιθωρίου λειτουργικού κέρδους). Στη νέα μελέτη που συνέταξε η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας καταγράφεται η σταδιακή επάνοδος του ελληνικού επιχειρηματικού τομέα που αντικατοπτρίζεται σε βελτιωμένη εμπιστοσύνη, ανοδικά μερίδια στις διεθνείς αγορές και επανεκκίνηση επενδυτικών σχεδίων. Στόχος της μελέτης είναι να εντοπίσει τις κινητήριες δυνάμεις πίσω από τις πρόσφατες επιδόσεις καθώς και τις παραμέτρους που θα διασφαλίσουν μια πιο μακροπρόθεσμη δυναμική.

Μερίδιο στις ευρωπαϊκές
εξαγωγές αγαθών*Μερίδιο στις διανυκτερεύσεις
μεσογειακών ξενοδοχείων*

* Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Κροατία, Κύπρος, Μάλτα

Πηγές: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βρίσκοντας διέξοδο στις αγορές εξωτερικού, ο ελληνικός επιχειρηματικός τομέας ξεκίνησε κατά τη διετία 2017-2018 να καλύπτει το χαμένο έδαφος των ετών της κρίσης. Βασικός πυλώνας στήριξης ήταν η εξωτερική ζήτηση, με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 10% στις εξαγωγές αγαθών (εκτός πετρελαίου) και 11% στις τουριστικές εισπράξεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι Έλληνες επιχειρηματίες αξιοποίησαν την ευνοϊκή διεθνή συγκυρία, κερδίζοντας μερίδια αγοράς και έτσι πλέον καλύπτουν:

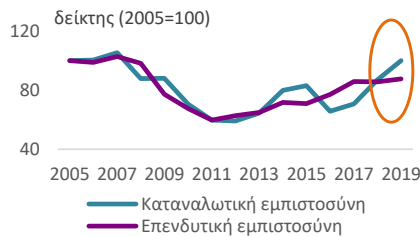
- ✓ το 0,43% των ευρωπαϊκών εξαγωγών (από 0,40% το 2016)
- ✓ το 12,7% των αφίξεων σε ξενοδοχεία της Μεσογείου το 2018 (από 11,4% το 2016).

Η τάση ανάκαμψης εμφανίζεται ευρέως εδραιωμένη, καθώς καλύπτει σχεδόν το σύνολο των κλάδων της ελληνικής οικονομίας. Συγκεκριμένα:

- ✓ Μεταξύ των εξωστρεφών κλάδων, οι περισσότεροι πέτυχαν αύξηση μεριδίου στις ευρωπαϊκές αγορές, με οδηγούς (i) το ελαιόλαδο, (ii) υλικά (όπως χάλυβας, μάρμαρο, αλουμίνιο και χαλκός), καθώς και (iii) υπηρεσίες (όπως ξενοδοχεία και αεροδρόμια) που τονώθηκαν λόγω της ανόδου του ελληνικού τουρισμού.
- ✓ Αυξημένη ζήτηση παρουσίασε και η πλειοψηφία των κλάδων που στηρίζονται κυρίως στην εσωτερική οικονομία – είτε λόγω δομικά αυξημένης ζήτησης (π.χ. ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και πληροφορική) είτε λόγω διορθωτικής κίνησης από τα χαμηλά της κρίσης (π.χ. εμπόριο αυτοκινήτων και υπηρεσίες εστίασης).

Για το 2019, η εξωτερική ζήτηση εκτιμάται ότι θα είναι λιγότερο ενισχυτική, καθώς η μέση ανάπτυξη στις 10 σημαντικότερες αγορές για τις ελληνικές εξαγωγών επιβραδύνεται στο 2,3% το 2019 από 2,6%

το 2018 και 3,6% το 2017). Ωστόσο, η εσωτερική δυναμική αναμένεται να παρέχει αντιστάσεις στις εξωτερικές πιέσεις. Ειδικότερα:

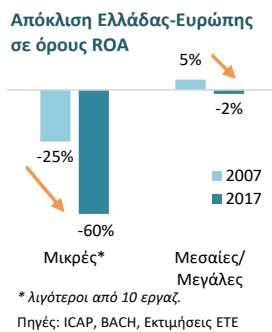

Πηγές: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

- ✓ Η ενισχυμένη καταναλωτική εμπιστοσύνη (υπό τη στήριξη του ενισχυμένου διαθέσιμου εισοδήματος) εκτιμάται ότι θα στηρίξει την ιδιωτική κατανάλωση.
- ✓ Οι επενδυτικές προσδοκίες είναι θετικές, με τάση κάλυψης του επενδυτικού κενού που έχει δημιουργηθεί στα χρόνια της κρίσης.

Μεσοπρόθεσμα, δύο αλληλένδετες παράμετροι θα προσδιορίσουν τη δυναμικότητα της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας:

- ✓ Η ταχύτητα αναδιοργάνωσης του επιχειρηματικού ιστού αποτελεί την πρώτη κρίσιμη

παράμετρο. Βάσει στοιχείων λειτουργικής απόδοσης ROA, οι μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις έχουν σχεδόν επανακάμψει σε προ-κρίσης επίπεδα (κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο), ενώ οι μικρές δυσκολεύονται να ακολουθήσουν (αυξάνοντας την απόκλισή τους από την Ευρώπη σε -60% το 2017, από -25% προ κρίσης). Η τρέχουσα εικόνα ενός επιχειρηματικού τομέα δύο ταχυτήτων ουσιαστικά είναι ενδεικτική της ανάγκης για περαιτέρω αναδιοργάνωση, ενοποίηση και εξυγίανση.

- ✓ Η ταχύτητα υλοποίησης των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση ανταγωνιστικότητας

Πηγή: WEF, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

και την προσέλκυση των απαραίτητων για τη χώρα επενδύσεων αποτελεί τη δεύτερη κρίσιμη παράμετρο. Βάσει διεθνών δεικτών ανταγωνιστικότητας (WEF Global Competitiveness και WB Doing Business), αν και υπάρχει ορατή βελτίωση (κατά 4% και 7% αντίστοιχα στο διάστημα 2012-2018), το θεσμικό έλλειμμα έναντι της Ευρώπης παραμένει υψηλό. Υπό αυτή την προοπτική, η μεταρρυθμιστική προσπάθεια είναι σημαντικό να

επικεντρωθεί σε:

- i. Νομικά και δικαστικά κενά (σχετιζόμενα με κίριους τομείς όπως χρήσεις γης και πτωχεύσεις)
- ii. Υστέρηση σε καινοτομική δραστηριότητα (π.χ. πατέντες)
- iii. Ποιότητα άσκησης πολιτικής (σχετιζόμενη τόσο με τη σαφήνεια/σταθερότητα στόχευσης όσο και με τη γραφειοκρατία)
- iv. Έλλειψη συνεργασίας (είτε μεταξύ των επιχειρήσεων είτε μεταξύ του επιχειρηματικού και του ακαδημαϊκού τομέα).

Η μελέτη για την Ελληνική Επιχειρηματικότητα καθώς και το συνοδευτικό infographic μπορεί να ανευρεθεί στην ενότητα Κλαδικές Αναλύσεις του E.Spot (online περιοδικό της Εθνικής Τράπεζας) στην ακόλουθη ιστοσελίδα:

<https://www.nbg.gr/el/the-group/press-office/e-spot/reports/Entrepreneurship-February2019>

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2019